

ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการศึกษา
ของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*
ACADEMIC LEADERSHIP OF TEACHERS THAT AFFECTS THE EDUCATIONAL
EFFECTIVENESS OF STUDENTS IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION AT
BANGKOK THONBURI UNIVERSITY

ประพจน์ แยมติม*, สมหญิง จันทรุไทย, ยุภาวรัตน์ ชันตีกรม, ฐิตาภา เบญจาทิกุล, จันทรัตน์ ปกมาศ
Prapot Yamtim*, Somying Chantaruthai, Yupawarut Kunteekrom, Thitapar Benjatikul, Chantararat Pakamash
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
Faculty of Education, Bangkok Thonburi University, Bangkok, Thailand
*Corresponding author E-mail: prapot.yam@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี 2) ศึกษาประสิทธิผลการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี และ 3) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรคือนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 300 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 169 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.76) 2) ประสิทธิผลการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.71) ดังนี้ ด้านความสามารถในการผลิตผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง รองลงมา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการศึกษาของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การจัดการหลักสูตรและการสอน การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนและการกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 58.50

คำสำคัญ: ผู้นำ, ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ประสิทธิผลการศึกษา

Abstract

This research aimed to 1) Study the academic leadership of lecturers in Educational Administration at Bangkokthonburi University, 2) Study the educational effectiveness of students

* Received November 29, 2024; Revised December 15, 2024; Accepted December 22, 2024

in Educational Administration at Bangkokthonburi University, and 3) Study the academic leadership of lecturers that affect the educational effectiveness of students in Educational Administration at Bangkokthonburi University. This research is a descriptive research. The population is 300 master's degree students in Educational Administration at Bangkokthonburi University. The sample group is 169 master's degree students in Educational Administration. The sample size is determined by using the ready-made table of Krejci and Morgan. The research instrument is an opinion questionnaire. The statistics used for data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The results of the research found that 1) The academic leadership of lecturers in Educational Administration at Bangkokthonburi University is at a high level overall ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.76). 2) The educational effectiveness of students in Educational Administration at Bangkokthonburi University Overall and in each aspect, it was at a high level ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.71) as follows: The ability to produce students with high academic achievement, followed by the ability to solve problems in the educational institution, the ability to develop students to have positive attitudes, the ability to change and develop the educational institution, and 3) Academic leadership of lecturers in the Educational Administration Department, Bangkokthonburi University, which can predict the educational effectiveness of students with statistical significance at the .01 level, namely, curriculum management and teaching, promotion of teaching atmosphere, and monitoring of student progress, accounting for 58.50 percent.

Keywords: Leadership, Academic Leadership, Educational Effectiveness

บทนำ

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการศึกษามีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความคิด ทศนคติ ค่านิยม คุณธรรม ความประพฤติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นอกจากนี้การศึกษายังเป็นรากฐานอันสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมเนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิตเป็นการวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด ทั้งการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งเป็นพลังสร้างสรรค์ในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ โดยมุ่งพัฒนาบุคคลให้มีความสมดุลและกลมกลืนกันทั้งทางด้านสติปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม ดังพระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะครูและนักเรียน ความว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคม บ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนเหมาะสมทุกด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศไว้และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด” และจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ทำให้มีความจำเป็นจะต้องกลับมาทบทวนและออกแบบการศึกษากันใหม่ อีกทั้งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยต้องปรับตัวยอมรับการเปลี่ยนแปลง ประสิทธิภาพการศึกษาจะเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดีว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการบริหารจัดการการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งตัวบ่งชี้ที่สำคัญของประสิทธิผล คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและอื่น ๆ การที่โรงเรียนจะมีประสิทธิผลเพียงใดพิจารณาได้จาก 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการ

การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนกรณีดังกล่าวจะพิจารณาเฉพาะการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ซึ่งจะมีผลโดยตรงกับประสิทธิผลการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

เมื่อพิจารณาบริบทของการจัดการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จะพบว่า บทบาทของอาจารย์ผู้สอนจะเกี่ยวข้องกับงานทางด้านวิชาการเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนอกจากจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มี ความรู้แล้วยังต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมควบคู่ไปด้วยกันขณะเดียวกันอาจารย์ผู้สอนต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองในอีกทางหนึ่งด้วยโดยเฉพาะการพัฒนาให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่สามารถให้คำปรึกษาหารือในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรม จูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องตามตัวแบบหรือเป็นตัวอย่างที่ดีได้ เป็นผู้พัฒนาผู้เรียนและองค์กรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่พึงประสงค์ขององค์กรหรือสังคมและควรตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาที่ตั้งขึ้นมาเพื่อการเรียนการสอนต้องเข้าใจและรับผิดชอบการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนั้นอาจารย์จะต้องมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการที่เป็นวิชาชีพของตนอย่างลุ่มลึก จนสามารถใช้ในการให้คำแนะนำให้ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ความรู้ในสาขาของตนเพื่อการอธิบายเหตุการณ์และจัดสถานการณ์ เพื่อให้เกิดผลดีต่อภารกิจขององค์กรเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดรวมถึงสามารถให้คำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ได้สำเร็จในระดับหนึ่งพัฒนาและผลิตผลงานทางวิชาการให้เป็นที่ยอมรับ (มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2566) อย่างไรก็ตามสภาพปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในภาพรวม พบว่า การบริหารสถานศึกษาที่มีอุปสรรคไม่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานของสถานศึกษาได้ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรมีวิธีการในการบริหารงานที่แตกต่างกันมุ่งการบริหารงานตามภาระหน้าที่เพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่เป็นการเพียงพอที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้จากการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่ยังไม่ได้คุณภาพโดยเฉพาะสาเหตุหนึ่งที่ยังไม่ได้รับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากปัญหาพฤติกรรมของผู้นำส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน เช่น ยังไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการเรียนการสอนของครูและไม่ส่งเสริมงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจหลักของการบริหารงานในสถานศึกษา เป็นต้น ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ขาดภาวะผู้นำ ขาดความรอบรู้ในสภาวะการณ์และกลยุทธ์ต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544)

อย่างไรก็ตามอาจารย์ผู้สอนควรตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการในขณะเดียวกันการจัดการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนนั้นอาจารย์ผู้สอนจำเป็นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ทางวิชาการในการอบรมบ่มเพาะจัดมัลประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากอาจารย์ผู้สอนมีภาวะผู้นำทางวิชาการด้วยจะยิ่งทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความเข้มข้นผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ องค์ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำประเด็นหรือปรากฏการณ์ทางการศึกษาและสังคมมาวิเคราะห์ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากขึ้น ดังนั้น ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นการแสดงออกเชิงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์สามารถโน้มน้าว จูงใจหรือชี้แนะให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจ และตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษารวมพลังและประสานสัมพันธ์กันเพื่อให้งานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนอันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คุณลักษณะภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่มีประสิทธิผลมีองค์ประกอบ ดังนี้ ด้านความรู้ต้องมีความรู้ที่จำเป็นสำหรับภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อใช้ในการปฏิบัติภาระหน้าที่ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับองค์กรที่มีประสิทธิผล ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล ความรู้และความเชื่อเกี่ยวกับปรัชญาในการจัดการศึกษา ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทาง

วิชาการ ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ด้านภาระหน้าที่ เป็นภาระหน้าที่ที่สัมพันธ์กับด้านความรู้ ประกอบด้วย การนิเทศและประเมินผลการสอน การช่วยเหลือและ สนับสนุนทีมงาน การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การพัฒนากระบวนการกลุ่ม การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ และการวิจัยในชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรกับชุมชน เป็นการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผล (สมศักดิ์ คงเที่ยง, 2561) การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ คือ การบรรลุจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารงาน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมาย สำคัญของการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ประสิทธิภาพของงานวิชาการ จึงมีความ เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนและภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ โดยเห็นได้จาก การวัดประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการและการบริหารสถานศึกษาที่กำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงประสิทธิผล คล้ายคลึงกัน (จิตติมา วรณศิริ, 2557) ทั้งนี้ งานวิชาการเป็นการขับเคลื่อนภารกิจของสถานศึกษาในการยกระดับ คุณภาพการศึกษา โดยมุ่งที่การพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสมรรถนะให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาซึ่งเป็นการกิจสำคัญของสถานศึกษา

ดังนั้น ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่เข้มแข็งจึงมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนและมีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการศึกษาในสถานศึกษา กล่าวคือ สถานศึกษาที่มีคุณภาพนั้นผู้สอนควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะ ผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเป็นผู้ ซึ่งมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนตลอดจน มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ Krug ที่ได้กล่าวถึง พฤติกรรม ภาวะผู้นำทางวิชาการที่อาจารย์ผู้สอนควรมีประกอบด้วย 1) การกำหนดพันธกิจ 2) การจัดการหลักสูตรและ การสอน 3) การนิเทศการสอน 4) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน และ 5) การส่งเสริมบรรยากาศการ เรียนการสอน (Krug, 1992) ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อประสิทธิผลการศึกษาซึ่งพิจารณาจาก 1) ความสามารถในการ ผลิตผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์จึงเป็นหนทางอันนำไปสู่การสร้างควมมีประสิทธิภาพและความเป็นเลิศใน สถานศึกษา (Chell, J., 2001) สำหรับในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำทางวิชาการของ Krug และประสิทธิผลการศึกษาใช้แนวคิดของ Mott จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำทาง วิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการศึกษาของนักศึกษา สาขา การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2566 จำนวน 300 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 169 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ
เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random
Sampling) ตามสัดส่วนของนักศึกษาแต่ละห้อง (Proportional Allocation)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ
และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการศึกษา จากนั้นนำมา
กำหนดเป็นประเด็นในการจัดทำคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
2. ศึกษาวิธีการและขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและ
ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล
3. ร่างแบบสอบถามที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบภาษาและเนื้อหาที่ใช้
พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขและปรับปรุงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยคัดเลือก
จากผู้มีคุณสมบัติดังนี้ 1) เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา 2) เป็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา 3) เป็นผู้บริหาร
สถานศึกษาที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก พิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) เพื่อพิจารณา
ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of
item-objective congruence หรือ IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์และคัดเลือกไว้เฉพาะข้อคำถามที่มีค่า
ดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้ในแบบสอบถาม ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้เท่ากับ 1 ทุกข้อ
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค
(Cronbach, L. J., 1990) โดยกำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ต้องมีค่า .70 ขึ้นไป ผลการหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .94
6. นำแบบสอบถามมาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์และใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือแนะนำตนเองเพื่อขอความร่วมมือจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้ Google Form ไปยังนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
เพื่อตอบแบบสอบถาม พร้อมกำหนดวัน เวลา ในการติดตามกลับคืนมาด้วยตนเอง
3. รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์
และความถูกต้อง
4. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่
(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร 5 ด้าน
ได้แก่ 1) การกำหนดพันธกิจ 2) การจัดการหลักสูตรและการสอน 3) การนิเทศการสอน 4) การกำกับติดตาม
ความก้าวหน้าของผู้เรียน และ 5) การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean)
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์
ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, W., 1997)

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพผลการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการผลิตผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, W., 1997)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพผลการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ ขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีโดยภาพรวม

ภาวะผู้นำทางวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การกำหนดพันธกิจ	4.41	0.69	มาก
การจัดการหลักสูตรและการสอน	4.12	0.90	มาก
การนิเทศการสอน	4.25	0.74	มาก
การกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน	4.21	0.74	มาก
การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน	4.24	0.73	มาก
รวม	4.24	0.76	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การกำหนดพันธกิจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.69) รองลงมาได้แก่ การนิเทศการสอน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.74) การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.73) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.74) และการจัดการหลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.90) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพผลการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีผลการวิจัยดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับประสิทธิภาพผลการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยภาพรวม

ข้อ	ประสิทธิภาพผลการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ความสามารถในการผลิตผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.28	0.70	มาก
2.	ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.24	0.67	มาก
3.	ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.16	0.74	มาก
4.	ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.26	0.70	มาก
	รวม	4.23	0.71	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านความสามารถในการผลิตผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.70) รองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.70) ด้านความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.67) ส่วนด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.74)

3. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีผลการวิจัยดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์อำนาจการทำนายของภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ตัวแปรทำนาย	b	β	t	p
1. การจัดการหลักสูตรและการสอน (X2)	.309	.368	7.040**	.000
2. การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน(X5)	.367	.383	7.822**	.000
3. การกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน(X4)	.113	.147	3.091**	.002
4. ค่าคงที่ (Constant)	889		5.203**	.000

R = .765 R² = .585 R²_{adj} = .580, F = 131.927,
df1 = 1, df2 = 281, Sig. < 0.05, SE_{est.} = .28307, a = .889

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน มีอิทธิพลส่งผลต่อประสิทธิภาพการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถร่วมกันทำนายตัวแปรประสิทธิภาพการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ได้ร้อยละ 58.50 (R² = 0.585)

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการศึกษาของนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยเป็นรายข้อ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผลการศึกษาวินิจฉัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ได้ตระหนักเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะประสบการณ์มีวิสัยทัศน์และมีภาวะผู้นำโดยเฉพะอย่างยิ่งให้มีความเป็นนักวิชาการที่มีความรอบรู้เป็นแบบอย่างที่ดีกับอาจารย์ด้วยกันตลอดจนกับนักศึกษาได้นำไปเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพ อาจารย์เป็นบุคลากรทางการศึกษาที่สำคัญยิ่งในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ประสบการณ์และทักษะที่จำเป็น (นิตยา พรหมพินิจ, 2558) ความสำคัญและความจำเป็นที่อาจารย์จะต้องมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้เพราะอาจารย์ที่มีภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับบทบาทและ ตำแหน่งหน้าที่การงานของตน และจะต้องมีการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง (ฐิติมา ไชยมหา, 2556) ทำนองเดียวกันบทบาทอาจารย์

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเปลี่ยนบทบาท จากการเป็นผู้ชี้ นำถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และเป็นผู้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน ดังนี้ 1) เป็นผู้จัดการเป็นผู้กำหนดบทบาทให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมทำกิจกรรม เป็นผู้อบรมหมายงานหน้าที่ ความรับผิดชอบ จัดการให้ทุกคนได้ทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจ 2) เป็นผู้ร่วมทำกิจกรรม เข้าร่วมทำกิจกรรมในกลุ่มจริง ๆ พร้อมทั้งให้ความคิดเห็นหรือเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เรียนขณะ ทำกิจกรรม 3) เป็นผู้ช่วยเหลือและแหล่งวิทยากรคอยให้คำตอบ เมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 4) เป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง ช่วยสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์หรือ ให้คำแนะนำที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ เข้าร่วมกิจกรรม หรือฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และ 5) เป็นผู้ติดตามตรวจสอบ คอยติดตามตรวจสอบความถูกต้องของผลงาน ซึ่งอาจจะทำได้ทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550) ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (อรอุมา ไกล่ฝน, 2566) ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก (ปวีณา ปุทธิจักร, 2564) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (เกตุสุดา กิ่งการจร, 2560)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อ 2 เพื่อศึกษาประสิทธิผลการศึกษานักศึกษาสาขาการ บริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผลการศึกษวิจัยพบว่าประสิทธิผลการศึกษานักศึกษาสาขาการ บริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าประสิทธิผล การศึกษาเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสำเร็จของสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์เป็นปัจจัยหรือตัวแปรที่ สำคัญที่สุดที่กำหนดว่าสถานศึกษานั้น ๆ จะดำเนินงานจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่และสอดคล้องกับ ปัจจัยทางการบริหารที่มีอยู่ประกอบกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีนโยบายที่ ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้มหาวิทยาลัยเป็นฐานในการขับเคลื่อนผ่านกลไกของ ผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิผลการศึกษาเป็นผลที่เกิดจากความสามารถในการดำเนินการบริหารเป็นความสำเร็จ ของผลการปฏิบัติงานที่เป็นไปหรือบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ตั้งไว้ในหน่วยงานของตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพ (ปฐิมา คำชมภู, 2560) ผลจากการวิจัยดังกล่าวได้สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่าประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (อรอุมา ไกล่ฝน, 2566) บรรยากาสองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5 พบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ทินกร คลังจินดา, 2557) และ ผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ทางการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ระดับประสิทธิผลสถานศึกษาอยู่ในระดับมากเช่นกัน (วราภรณ์ เนนาเพ็ชร, 2558)

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อ 3 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การศึกษาของนักศึกษา สาขาการ บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผลการศึกษวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของอาจารย์สาขาการ บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ด้านการจัดการหลักสูตรและ

การสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการศึกษานักศึกษาสาขาการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เพราะอาจารย์ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีสำคัญมากของสถานศึกษา เป็นผู้ช่วยขับเคลื่อนภารกิจหลักด้านการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยและยังมีความใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด การพัฒนาตนเองของอาจารย์จึงมีความจำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการต้องศึกษาค้นคว้าความรู้ที่ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันนำมาใช้ในการสอน ขณะเดียวกันต้องแสดงพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษา อาจารย์ยังพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการและภาวะผู้นำอย่างต่อเนื่องนำความรู้ประสบการณ์ใหม่ๆมาถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับนักศึกษาจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและกล้าที่จะนำเสนอแนวคิดทางวิชาการที่ทันสมัย ผลจากการวิจัยดังกล่าวยังได้สอดคล้องกับการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการนิเทศกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอน และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (อรอุมา ไกล่ฝน, 2566) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รัตนา เหลืองงาม, 2562) และผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (วรรณภา ไทยประยูร, 2564)

สรุปและข้อเสนอแนะ

1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ การกำหนดพันธกิจ รองลงมา ได้แก่ การนิเทศการสอน การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน การกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน และการจัดการหลักสูตรและการสอน ตามลำดับ 2) ประสิทธิผลการศึกษานักศึกษาสาขาการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านความสามารถในการผลิตผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง รองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติทางบวก และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ตามลำดับ 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการศึกษานักศึกษาสาขาการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1) จากผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์สาขาการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เสนอแนะว่าอาจารย์ควรพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการหลักสูตรและการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ควรออกแบบการสอนในแต่ละรายวิชาอย่างเหมาะสม อาจารย์สนับสนุนให้อาจารย์ด้วยกันนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด อาจารย์ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประเมินหลักสูตร อาจารย์ให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

และอาจารย์นำหลักสูตรไปใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนให้มากขึ้น 2) จากผลการวิจัยประสิทธิผลการศึกษานักศึกษาด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาโดยอาจารย์สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาสาขาการบริหารการศึกษาได้ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่มหาวิทยาลัยวางไว้ อาจารย์จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและความสามารถของผู้เรียน อาจารย์พัฒนาเปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินงานด้านวิชาการและการจัดการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น 3) จากผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการศึกษานักศึกษาด้านการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เสนอแนะว่าในการพัฒนาประสิทธิผลการศึกษาให้สูงขึ้นอาจารย์ควรให้ความสำคัญและพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรศึกษาวิจัยองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการศึกษานักศึกษาด้านการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี 2) ควรศึกษาอิทธิพลเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการศึกษานักศึกษาด้านการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี 3) ควรศึกษาวิจัยรูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการศึกษานักศึกษาด้านการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

เอกสารอ้างอิง

- จิตติมา วรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุวรรณการพิมพ์ 3.
- ฐิติมา ไชยมหา. (2556). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทินกร คลังจินดา. (2557). บรรยากาศองค์การที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานอนแก่น เขต 5. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิตยา พรหมพินิจ. (2558). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปฎิมา คำชมภู. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนในเขตอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปวีณา ปุทธิจักร. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. (2566). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

- รัตนา เหลืองงาม. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วรรณภา ไทยประยูร. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วราภรณ์ เนาเพชร. (2558). ปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประทุมธานี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2561). หลักการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). การประเมินมาตรฐานโรงเรียนปีการศึกษา 2543. กรุงเทพมหานคร: สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐาน.
- อรอุมา ไกล่ฝน. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 20(89), 311-329.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- Best, W. (1997). *Research in Education*. (2th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Chell, J. (2001). *Introducing Principals to the Role of Instructional Leadership*. SSTA Research Centre Report, 27(3), 1-10.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. (5 rd ed.). New York: Harper And Row.
- Krejcie & Morgan. (1970). *Educational and Psychological Measurement*. New York: Minnisota University.